

دانشگاه

عنوان اقدام پژوهی:

استاد راهنما: دکتر

تهیه کننده:

پاییز * ۱۴۰

الحمد لله رب العالمين

فهرست

چکیده	۳
مقدمه	۵
فصل اول : معرفی و تحلیل موقعیت	۶
توصیف	۶
استنباط	۶
بازنگری	۷
قضاوت و مسئله یابی	۷
تبیین مسئله شناسایی شده	۸
فصل دوم : راه حل ها و ایده ها	۹
راه حل ها به همراه مستندات و دلایل آن	۹
فصل سوم : تدوین طرح اجرایی	۱۰
معیارهای موفقیت برنامه	۱۰
فصل چهارم : گزارش اجرای ایده و ارزشیابی طرح	۱۱
گزارش روایی از اجرای طرح	۱۱
بازخوردهای دانش آموزان و خودارزیابی کلی	۱۲
منابع	۱۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی ضعف دانش‌آموزان پایه یازدهم در مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن زبان انگلیسی و ارائه راهکارهای عملی برای افزایش مشارکت و انگیزه آن‌ها انجام شد. تحلیل موقعیت نشان داد که عوامل متعددی مانند روش تدریس سنتی، کمبود فعالیت‌های تعاملی، استفاده ناکافی از منابع چندرسانه‌ای، فشار درسی سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها بر نمره باعث کاهش انگیزه و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان شده است. برای رفع این مشکل، فعالیت‌های گروهی، پروژه‌های کاربردی، بازی‌های زبان و تمرین‌های مرحله‌ای طراحی شد. همچنین جلسات آگاه‌سازی والدین برای حمایت از فرزندان برگزار گردید. اجرای طرح نشان داد که مشارکت، انگیزه و مهارت‌های زبانی دانش‌آموزان افزایش یافته است. اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان تقویت شد و نگرش والدین نسبت به اهمیت یادگیری زبان تغییر کرد. ارزیابی‌ها حاکی از بهبود مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن بود. برنامه موفقیت‌آمیز اما نیازمند استمرار و منابع تکمیلی برای تثبیت نتایج است. نتایج این پژوهش می‌تواند به معلمان و والدین در بهبود کیفیت آموزش زبان انگلیسی کمک کند.

کلمات کلیدی: زبان انگلیسی، مهارت شنیداری، مهارت گفتاری، درک متن، فعالیت تعاملی، منابع چندرسانه‌ای، انگیزه دانش‌آموزان

مقدمه

درس زبان انگلیسی نقش مهمی در تقویت مهارت‌های ارتباطی و تحلیلی دانش‌آموزان دارد. با این حال، بسیاری از دانش‌آموزان پایه یازدهم در مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن ضعف دارند. روش‌های تدریس سنتی، کمبود فعالیت‌های تعاملی و کاربردی، فشار سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها که بیشتر بر نمره تمرکز دارد، موجب کاهش انگیزه و مشارکت دانش‌آموزان شده است. این مسئله اعتمادبه‌نفس آن‌ها را کاهش داده و توانایی استفاده کاربردی از زبان را محدود می‌کند. پژوهش حاضر با هدف شناسایی این مشکل و ارائه راهکارهای عملی انجام شد. طراحی فعالیت‌های گروهی، بازی‌های زبان و تمرین‌های شنیداری و گفتاری، و استفاده از منابع چندرسانه‌ای از جمله راهکارها بود. همچنین مشارکت والدین در فرآیند یادگیری، انگیزه و حمایت محیطی را افزایش داد. اجرای طرح نشان داد که مشارکت و مهارت‌های زبانی دانش‌آموزان بهبود یافته است. نتایج این پژوهش می‌تواند به معلمان و والدین برای ارتقای کیفیت آموزش زبان انگلیسی کمک کند و انگیزه و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان را افزایش دهد.

۱-۱-۱ معرفی و تحلیل موقعیت

در کلاس‌های زبان انگلیسی پایه یازدهم، مشاهده شد که بسیاری از دانش‌آموزان در مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن ضعف دارند. این مشکل باعث کاهش انگیزه و اضطراب در شرکت در فعالیت‌های کلاسی و امتحانات شده است. عوامل مختلفی مانند روش تدریس سنتی، کمبود فعالیت‌های تعاملی و کاربردی، فشار درسی سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها در اهمیت نمره، بر وضعیت تأثیر گذاشته است. بنابراین این مشکل چندبعدی است و تنها به عملکرد معلم محدود نمی‌شود.

۱-۱-۲ توصیف:

دانش‌آموزان غالباً در فعالیت‌های شنیداری و گفتاری منفعل هستند و درک و بیان مفاهیم انگلیسی برایشان دشوار است. بسیاری تمرین‌ها و تکالیف کلاسی را بدون انگیزه انجام می‌دهند و اضطراب امتحانات باعث کاهش اعتمادبه‌نفس آن‌ها می‌شود. کلاس‌هایی که فقط مبتنی بر سخنرانی هستند جذابیت کمی دارند و انگیزه یادگیری کاهش می‌یابد. نگرش خانواده‌ها که بیشتر به نمره اهمیت می‌دهند، بر انگیزه و علاقه دانش‌آموزان تأثیر منفی گذاشته است.

۱-۱-۳ استنباط:

این وضعیت نشان می‌دهد که مشکل تنها به معلم مربوط نیست و عوامل محیطی و خانوادگی نیز نقش دارند. روش تدریس سنتی، کمبود فعالیت‌های کاربردی و تعاملی، فشار درسی سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها باعث کاهش علاقه و انگیزه دانش‌آموزان شده است. بنابراین راهکارها باید چندبعدی باشند و شامل تغییر روش تدریس، تقویت مهارت‌های عملی و مشارکت خانواده‌ها باشد.

۱-۱-۴ بازنگری:

در ابتدا ممکن است تصور شود که ضعف یادگیری دانش‌آموزان ناشی از کم‌توجهی معلم است، اما بازنگری نشان داد که کمبود فعالیت‌های تعاملی، عدم استفاده از منابع صوتی و تصویری، فشار سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها نیز مؤثر هستند. بنابراین حل این مساله نیازمند برنامه‌ای جامع و مشارکتی است.

۱-۵ قضاوت و مساله یابی

مساله اصلی، ضعف دانش‌آموزان در مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن است. این مشکل توانایی برقراری ارتباط و استفاده کاربردی از زبان انگلیسی را محدود می‌کند. تمرکز صرف بر معلم کافی نیست و همکاری مدرسه، خانواده و خود دانش‌آموزان برای بهبود وضعیت ضروری است.

۱-۲ تبیین مساله شناسایی شده

مسأله شناسایی شده، «ضعف در مهارت‌های شنیداری، گفتاری و درک متن دانش‌آموزان پایه یازدهم» است. این مشکل تنها به روش تدریس محدود نمی‌شود بلکه شامل کمبود فعالیت‌های تعاملی، استفاده ناکافی از منابع چندرسانه‌ای، فشار درسی سایر درس‌ها و نگرش خانواده‌ها نیز هست. رفع این مشکل نیازمند طراحی برنامه‌ای جامع، جذاب و مشارکتی است که مهارت، انگیزه و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان را تقویت کند.

۱-۲ راه حل ها و ایده ها:

- استفاده از روش‌های تدریس تعاملی شامل بازی‌های زبان، فعالیت‌های گروهی و یادگیری مبتنی بر پروژه.
- بهره‌گیری از منابع چندرسانه‌ای شامل فیلم‌ها، پادکست‌ها و نرم‌افزارهای آموزشی برای تقویت مهارت‌های شنیداری و گفتاری.
- برگزاری چالش‌ها و مسابقات کوتاه زبان انگلیسی برای ایجاد انگیزه و رقابت سالم.
- آموزش مرحله‌ای مهارت‌ها با تمرین‌های تدریجی و ملموس برای کاهش اضطراب و افزایش اعتمادبه‌نفس.
- برگزاری جلسات آگاهی‌بخشی و مشارکت والدین در روند یادگیری زبان فرزندانشان.

۲-۲ راه حل ها و ایده ها به همراه مستندات و دلایل آن

مطالعات نشان می‌دهد که روش‌های تعاملی و پروژه‌محور باعث افزایش مشارکت و انگیزه دانش‌آموزان می‌شوند و مهارت‌های عملی زبانی را تقویت می‌کنند. استفاده از منابع چندرسانه‌ای، مهارت‌های شنیداری و گفتاری را تقویت کرده و یادگیری را جذاب‌تر می‌کند. چالش‌ها و مسابقات کوتاه انگیزه و حس موفقیت را افزایش می‌دهند. آموزش مرحله‌ای مهارت‌ها اضطراب دانش‌آموزان را کاهش می‌دهد و اعتمادبه‌نفس را افزایش می‌دهد. حضور والدین نیز باعث ایجاد پشتیبانی محیطی و افزایش انگیزه می‌شود و ارزش یادگیری زبان را برای دانش‌آموزان ملموس می‌کند.